

Силабус курсу
Постколоніальне прочитання української літератури

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова та література)
Освітньо-професійна програма «Українська мова і література»
Рік підготовки – 3, семестр – 6
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Кількість кредитів – 2
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом
Мова викладання: українська

Керівник курсу

кандидат філологічних наук, доцент Ткачук Олександр Миколайович

Контактна інформація: tkmsasha@gmail.com

Опис дисципліни

Вибіркова дисципліна знайомить студентів з сучасним станом літературно-критичної концепції постколоніальної критики, а також інтерпретацією української літератури ХІХ – поч. ХХІ ст. в світлі теорії постколоніалізму. *Мета* дисципліни «Постколоніальне прочитання української літератури» – набуття знань про літературно-критичну концепцію постколоніальної критики, з'ясувати як в українській літературі ХІХ – поч. ХХІ ст. в світлі теорії постколоніалізму порушуються проблеми колоніального тиску, національної ідентичності, культурної універсальності та відмінності, історіософії та міфотворення.

Зміст дисциплін «Постколоніальне прочитання української літератури » розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
1	Тема 1. Шляхи становлення постколоніальної критики. Основні поняття. Концепція орієнталізму Е.Саїда	Знати шляхи становлення постколоніальної критики, її завдання на сучасному етапі, концепцію орієнталізму Е.Саїда, розуміти підтекст колоніальних відносин у художній літературі.
4	Тема 2. Культура та імперіалізм.	Знати трактування культури в постколоніальній теорії, впливу влади на наративи, трактування проблеми Російської імперії в західному постколоніальному дискурсі.
4	Тема 3. . Український контекст постколоніальних студій.	Знати концепцію Україна як колонія, проблему колабораціонізму, український контекст постколоніалізму.
4	Тема 4. Феміністична проблематика в контексті колоніальної та постколоніальної ситуації	Знати феміністичне трактування колоніальної ситуації, чоловічі та жіночі стратегії опору в колоніальній ситуації.
4	Тема 5. Українська література та	Знати антиколоніальний підтекст, розвінчування

	російський імперіалізм.	імперського як універсального в українській літературі XIX ст.
6	Тема 6. Радянський колоніалізм та український антиколоніалізм	Знати обмеженість радянського літературознавства в ідеологічному та естетичному аспектах, стратегії опору митців імперському пануванню в умовах тоталітарної влади.
4	Тема 7. Пострадянський український роман.	Вміти аналізувати художні тексти в контексті постколоніальної критики, творчо застосовувати концепції постколоніального дискурсу до інтерпретації творів української літератури пострадянського періоду.

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОНП	Програмні компетентності
ФК 1	Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.
ФК 6	Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.
ЗК 2	Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.
ФК 8	Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Філологія».
ПРН 2	Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.
ПРН 1	На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

Літературні джерела

1. Бояновська Е. Микола Гоголь: між українським і російським націоналізмом. – К.: Темпора, 2013. – 616 с.
2. Гнатюк О. Прощання з імперією: українські дискусії про ідентичність. – К.: Критика, 2005. – 528 с.
3. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. – К.: Критика, 2005. – С.159-176.
4. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми. – К.: Грані-Т, 2013. – 548 с.
5. Зборовська Н. Код української літератури: проект психоісторії новітньої української літератури. – К.: Академвидав, 2006. – 504 с.
6. Зборовська Н. Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків. – Львів: Літопис, 1999. – 336 с.
7. Іванишин М. Дискурс національної ідентичності в українському постколоніальному літературознавстві. Дрогобич: Посвіт, 208 с.
8. Павличко С. Фемінізм. – К.: Основи, 2002. – 322 с.
9. Перехресні стежки українського маскулінного дискурсу: культура та література XIX – XXI ст. / За ред. А.Матусяк. К.:Laurus, 368 с.

10. Саїд Е. Культура й імперіалізм. – К. Вид-во «Часопис «Критика», 2007.
11. Співак Г.Ч. В інших світах. Есеї з питань культурної політики. К.: Всесвіт, 2006. 480 с.
12. Ткачук О. Інтертекст поеми «Кавказ» Тараса Шевченка: прометеїзм в орієнтальному дискурсі. – Тернопіль, 2012.
13. Томпсон Ева М. Трубадури імперії. Російська література і колоніалізм. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2008.
14. Шкандрій М. В обіймах імперії. Російська й українська літератури новітньої доби. – К.: Факт, 2004.
15. Юрчук О. У тіні імперії: українська література у світлі постколоніальної теорії. – К.: Академія, 2013. – 224 с.

Політика оцінювання

- *Політика щодо дедлайнів та перескладання.* Роботи, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модуля відбувається за наявності поважних причин.
- *Політика щодо академічної доброчесності.* Письмові роботи викладач перевіряє на наявність плагіату і допускає до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування (наприклад, у програмі MOODLE).
- *Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проєкту) навчання може відбуватися в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Тема 1	10
Тема 2	10
Тема 3	10
Тема 4	10
Тема 5	10
Тема 6	10
Тема 7	10
ІНДЗ	20
Модульний контроль (теми 1-7) – (підсумкова контрольна)	10

До силабусу додано такі матеріали:

- 1) навчально-методичний комплекс (лекційний матеріал, завдання для практичних занять, сформульована тематика ІНДЗ, завдання для модульного контролю);
- 2) електронний навчально-методичний комплекс у системі MOODLE.